

Posudek oponenta
diplomové práce Mgr. Michala Poláka

Vývoj trestního práva po roce 1945

Názvu práce by slušelo přesnější časové a místní určení zpracovávaného tématu, i když tak zní „zadání“. Autor pak v dalším textu zmiňuje, že předmětem jeho zkoumání a výkladu je trestní právo v Československu. Text čítající asi 75 stran je rozdělen na úvod, závěr a časové úseky označené letopočty. Jedná se tedy o trestní právo v letech 1945 – 1948, druhá kapitola pojednává o etapě 1948 – 1950, následující kapitola třetí zahrnuje léta 1951 – 1968 a kapitola čtvrtá časově nejdelší zabírá období 1969 – 1989. Výklad v naznačených kapitolách se opírá o běžné historické členění společenského i politického vývoje v ČSR v daném období. Autor je přebírá jako všeobecně akceptované a známé. Z právněhistorického hlediska resp. z často uplatňovaných pohledů na vznik významných změn v právním vývoji jakékoliv zkoumané problematiky se členění na uvedené časové etapy zdá přijatelné, ovšem přináší také určitá úskalí pro přesné časové vymezení některých úseků. Mám na mysli např. v druhé kapitole uvedený časový úsek 1948 – 1950 nabízející otázku opodstatněnosti této etapy vůči následujícímu období 1951 – 1968. Možným vysvětlením může být k roku 1950 okamžik vydání trestněprávních zákoníků. U jiných kapitol práce však toto kritérium nenajdeme. Rozsah jednotlivých kapitol práce není vyvážený, což odpovídá zvláštnostem v nich vysvětlované problematiky.

Jako cíl práce autor uvádí snahu charakterizovat vývoj čs. trestního práva 1945 – 1989, záměr věnovat jednotlivým obdobím pozornost a popsat konkrétní fáze vývoje státu a práva včetně zdůraznění hlavních rozdílů. Při takto obecně vymezeném cíli lze celý obsah práce přijmout jako dostačující, zvl. když si je autor, jak poznamenává v závěru textu, vědom velkého rozsahu i rozmanitosti zkoumané problematiky.

Celá práce má převážně charakter výkladu hlavních právních norem týkajících se zvolené tematiky, je tedy více normativní než historická, ovšem při obvyklém rozsahu diplomových prací by historická hlediska při jejich podrobnějším výkladu neúměrně v práci narostla.

Právní i historický přístup autora při studiu vývoje trestního práva by zkvalitnily na vhodných místech příklady postihů uplatňovaných v soudní praxi vůči pachatelům podle uváděných zákonů (např. na str. 20 – 21). Formálně pečlivý poznámkový aparát má některé nedostatky, jaké jsou většinou u podobných prací obvyklé podobně jako chyby tisku v hlavním textu. Podivně neuspořádaný je také přehled právních předpisů na konci spisu.

Závěr: Práci doporučuji k obhajobě.

Hodnocení: Podle průběhu obhajoby velmi dobře - výborně

Otázky k obhajobě:

- proces přípravy retribučních dekretů
- trestněprávní normy na ochranu čs. státu v l. 1945 – 1948

V Praze dubna 2021

Doc. JUDr. Ladislav Soukup, CSc.

oponent